

Opatrenia na zabezpečenie kontinuálneho fungovania parlamentov počas pandémie COVID-19 – analýza vybraných komôr

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR
č. 1/2021

Informačná grafika Odboru Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR prináša prehľad opatrení parlamentov na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19 a zabezpečenie kontinuálneho fungovania vybraných zákonodarných zborov. Opatrenia sú v informačnej grafike rozdelené na dve časti. Prvá časť poskytuje prehľad zmien a ďalších opatrení umožňujúcich rokovanie a hlasovanie parlamentov, druhá časť sa bližšie venuje vybraným hygienicko-epidemiologickým opatreniam, ktoré prijali administratívy parlamentov s cieľom ochrany zdravia. Informačná grafika analyzuje 13 parlamentných komôr. V prípade dvojkomorových parlamentov analyzuje dolné komory belgického, nemeckého parlamentu a parlamentu Spojeného kráľovstva a horné komory poľského a talianskeho parlamentu. Uvedené informácie boli spracované na základe odpovedí parlamentov v rámci požiadavky Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu pod číslom 4615. Informácie v informačnej grafike sú aktuálne k 15. februáru 2021.

1. Zmeny v spôsobe zasadnutia vybraných komôr parlamentov

Vo všeobecnosti možno opatrenia na zmenu spôsobu organizácie plenárnych zasadnutí prijatých parlamentmi v oblasti digitalizácie rozdeliť na tri základné kategórie:

Zasadnutia bezo zmien	Online formou	Hybridnou formou
Poslanci/poslankyne fyzicky prítomní na zasadnutiach.	Fyzická absencia poslancov/poslankýň na zasadnutiach. Zasadnutie sa uskutočňuje formou videokonferencie, alebo iným elektronickým spôsobom.	Kombinácia online prvkov zasadnutia a fyzickej prítomnosti poslancov/poslankýň v rokovacej sále.
Zasadnutia bezo zmien	Albánsko, Grécko, Nemecko, Portugalsko, Švédsko, Taliansko, Chorvátsko*	
Online formou	Estónsko, Litva, Poľsko	
Hybridnou formou	Belgicko, Európsky parlament, Spojené kráľovstvo	

*Online formou len poslanci v karanténe.

Poznámka: analyzované komory dvojkomorových parlamentov: Belgicko – Snemovňa reprezentantov, Nemecko – Bundestag, Poľsko – Senát, Spojené kráľovstvo – Dolná snemovňa, Taliansko – Senát.

Parlamenty, ktoré rokujú za fyzickej prítomnosti poslancov a hybridnou formou zaviedli zmeny zasadacieho poriadku, znížili počet poslancov v rokovacej sále, resp. využívajú rôzne druhy fyzických bariér medzi poslancami za účelom dodržania odstupu a zníženia incidencie prenosu ochorenia. V **Albánsku** rokujú poslanci okrem rokovacej sály aj na balkóne pre verejnosť, v **Spojenom kráľovstve** chránia poslancov fyzické bariéry vo forme plexiskla, v **Chorvátsku** sa okrem rokovacej sály využívajú ďalšie tri miestnosti, pred rečníckym pultom a miestom predsedajúceho slúži ako bariéra plexisklo. **Belgicko, Grécko, Spojené kráľovstvo, Švédsko a Portugalsko** obmedzilo počet poslancov prítomných v rokovacej sále. **Nemecký Bundestag** znížil kvórum na 1/3.

Zmeny v spôsobe hlasovania

Väčšina analyzovaných komôr parlamentov prijala opatrenia, ktoré umožňujú poslancom hlasovať dištančne, t.j. použitím informačných technológií. V praxi majú tieto opatrenia rôznu formu v závislosti od technických kapacít parlamentov. Pred zavedením hlasovania cez aplikáciu, poslanci **Európskeho parlamentu** hlasovali prostredníctvom e-mailu. Okrem prostriedkov informačných technológií existujú aj iné formy dištančného hlasovania, ktoré využívajú parlamenty v čase pandémie. Poslanci **Dolnej snemovne Spojeného kráľovstva** majú možnosť hlasovať prostredníctvom splnomocneného poslanca (tzv. "proxy voting"). **Albánsky parlament** umožňuje svojim poslancom hlasovať prostredníctvom hlasovacích lístkov a tým znížiť kontakt medzi prítomnými poslancami.

Dištančné hlasovanie	
Albánsko	✓
Belgicko	✓
Estónsko	✓
Európsky parlament	✓
Grécko	✓
Chorvátsko	✗ *
Litva	✓
Nemecko	✗
Poľsko	✓
Portugalsko	✗
Spojené kráľovstvo	✓
Švédsko	✗
Taliansko	✗

*Dištančne hlasovať môžu len poslanci v karanténe.

2. Iné hygienicko-epidemiologické opatrenia v administratívach parlamentov

S cieľom zabezpečenia kontinuálneho fungovania parlamentov je nevyhnutné prijať opatrenia na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 nielen medzi poslancami, ale aj medzi zamestnancami administratívy parlamentov. Najčastejšími opatreniami, ktoré parlamenty zaviedli boli nosenie rúška v interiéri, zrušenie prehliadok parlamentu pre verejnosť, či nariadenie práce z domu pre zamestnancov. Relatívne novým opatrením v niektorých parlamentoch je testovanie poslancov a zamestnancov administratívy.

	Povinnosť nosiť rúško v interiéri	Testovanie v parlamente	Rušenie prehliadok parlamentu	Práca z domu pre zamestnancov
Albánsko	✓	✗	✓	✗ *
Belgicko	✓	✗	✓	✓
Estónsko	✗ *	✗	✓	✓
Európsky parlament	✓	✓	✓	✓
Grécko	✓	✓ *	✓	✓
Chorvátsko	✓	✗	✓	✓
Litva	✓	✓ *	✓	✓
Nemecko	✓	✓ *	✓	✓
Poľsko	✓	✗	✓ *	✓
Portugalsko	✓	✓	✓	✓
Spojené kráľovstvo	✗ *	✓	✓	✓
Švédsko	✗	✗	✓	✓
Taliansko	✓	✓	✓	✓ *

Albánsko - z domu pracujú len infikovaní zamestnanci.
Estónsko - používanie rúška nie je povinné, ale sa odporúča.
Grécko - testovanie dostupné každý mesiac pre poslancov aj zamestnancov parlamentu.
Litva - testovanie dostupné predovšetkým pre poslancov.
Nemecko - testovanie dostupné pre poslancov, v prípade dostupného množstva testov aj pre zamestnancov parlamentu.
Poľsko - prehliadky zrušené, avšak platia výnimky.
Spojené kráľovstvo - používanie rúška nie je povinné, ale sa odporúča.
Taliansko - polovica zamestnancov pracuje z domu, pričom sa striedajú každý týždeň.

Zdroje

European Centre for Parliamentary Research and Documentation. (2021). UPDATE OF REQUEST 4548 : COLLABORATIVE DOCUMENT TO UPDATE TABLE " STATE OF COVID-19 MEASURES IN PARLIAMENTS. [online]. 25.1.2021 [cit. 2021-02-11]. Dostupné na: <<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/595354>>.

MURPHY, S. (2021). UK parliamentary staff able to take rapid Covid tests in Westminster. In The Guardian, [online]. 2. februára 2021. [cit. 2021-02-10]. Dostupné na: <<https://www.theguardian.com/politics/2021/feb/02/uk-parliamentary-staff-able-to-take-rapid-covid-tests-in-westminster>>

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY ODBOR PARLAMENTNÝ INŠTITÚT

Materiál slúži výlučne pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Autor: PhDr. Krisztina Csillag, Odbor Parlamentný inštitút
Grafická úprava: PhDr. Krisztina Csillag, Odbor Parlamentný inštitút
Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Schválené dňa 15. februára 2021